31. Ukrainska mova: Entsyklopediia. (2000). Pid red. V. M. Rusanivskoho, O.O. Taranenka. Kyiv: Ukr. Entsyklopediia.
32. Vakariuk L. O., Pantso S. Ye. (2007). Ukrainskyi slovotvir u terminakh. Ternopil: Dzhura.
33. Yermolenko S. Ya., Bybyk S. P., Todor O. R. (2001). Ukrainska mova. Korotkyi tlumachnyi slovnyk linhvistychnykh terminiv. Kyiv: Lybid.

Петровська Л.,

к.ф.н., Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)

Кір'ян К.

маг., Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)

Petrovska L.,

PhD., Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)

Kirian K.

Master, Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)

УКРАЇНСЬКІ, ХОРВАТСЬКІ ТА ПОЛЬСЬКІ ФРАЗЕОЛОГІЗМИ З КОМПОНЕНТАМИ-СОМАТИЗМАМИ ЯК ЗАСОБИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ ТАНАТОЛОГІЧНОЇ СЕМАНТИКИ

UKRAINIAN, CROATIAN AND POLISH PHRASEMES WITH SOMATIC COMPONENTS AS MEANS OF VERBALIZATION OF THANATOLOGICAL SEMANTICS

У статті розглянуто семантичні характеристики та структуру фразеологізмів української, хорватської і польської мов із соматичним компонентом, які вербалізують концепт "смерть", та їх значення в національно-мовній картині світу.

Ключові слова: фразеологізм, соматизм, картина світу, танатос.

The article is devoted to semantic characteristics and structure of phrasemes in the Ukrainian, Croatian and Polish languages with a somatic component that verbalize the concept of "death" and their significance in the national and language worldview.

In the article phraseology is seen in terms of its field structure, when its object is explored from the perspective of the phraseological periphery and core.

Phrasemes with a somatic component are one of the largest groups in phraseology, because the anthropomorphic model of the world and human as its key element are among the oldest. The importance of the functions of certain body parts and organs influences the ability of somatism to form phraseologisms: the more important the organ, the more productive it is in creating phrases. Awareness of the phenomenon of physicality allows people to explain and perceive the phenomenon of death.

Concept is a complex of ideas about a certain object, which is a reflection of the cultural system in which it is represented. Concept is often verbalized in phraseologies, when its components present a particular concept. One of the significant elements of the picture of the world is the concept of "death". The comparative analysis of somatic phraseologisms of the Ukrainian, Croatian and Polish languages confirms that the picture of the world of Ukrainian, Croatian and Polish people showed through phraseologies has a number of common and distinct features. Identical phraseologisms in form and content attest to the affinity of phraseological fund of the analyzed languages.

Key words: *phraseme, somatism, worldview, Thanatos.*

Споконвіків людина прагнула пізнати себе серед навколишньої дійсності, сформуватися як особистість. Найпростіше це було здійснити за допомогою власного тіла, органів чуття. Завдяки їм вона вела спостереження, сприймала нову інформацію та розширювала світогляд. Спираючись на знання про своє тіло, людина переносила їх у різні галузі з метою пояснити процеси та явища, що її оточували. Найбільш достовірні підтвердження таких уявлень про світ дає мова, у якій вони закріплені у вигляді стійких структур.

Вважають, що одним із засобів, які найповніше віддзеркалюють національну культуру, уявлення та діяльність людини, є фразеологія. Соматичні фразеологізми (тобто стійкі словосполучення, що містять у своєму складі назву на позначення частини тіла) у різних мовах часто стають

об'єктом дослідження. Зокрема, серед мовознавчих робіт, присвячених проблемам соматичної фразеології – праці О. Селіванової, В. Мокієнко, Л. Коломієць (в українській мові), Д. Філляр, А. Пайджінської, К. Секерської (у польській), Н. Стрілець (в іспанській, італійській та французькій), І. Білкової (у чеській та англійській), В. Скнара (в українській та англійській), М. Менац-Міхалич, С. Стоянович, А. Мушовича (у хорватській), Ю. Долгополова (у російській, англійській та німецькій), Е. Мордкович (у білоруській мові) та ін.

Мета цієї розвідки – дослідження семантичних характеристик фразеологізмів української, хорватської і польської мов із соматичним компонентом, які вербалізують концепт "смерть".

Соматична лексика – одна з універсальних лексичних груп у будь-якій мові. Як відомо, у різних формах народної культури – в обрядах, віруваннях, ритуалах, народній медицині – знайшли відображення соматичні уявлення про структуру й функціонування людського організму. В основі багатьох релігійно-філософських традицій лежить антропоморфна модель світу, в якій представлено паралелізм між всесвітом і людиною [Vorobeva 2015: 145]. Вважають, що соматичний код є найстародавнішим серед існуючих, давнім, як і людська свідомість [Lenets 2007: 233].

У сфері лінгвістики термін *соматизм* (з грец. *sōma*, 'тіло') запровадив Ф. Вакк, який досліджував фразеологізми естонської мови на позначення назв частин тіла [Vakk 1964]. Цей термін М. Шанський трактує як "поняття, що охоплює всі форми однієї з невербальних мов – соматичної мови, яка включає жести, міміку, пози, вирази й різноманітні симптоми душевних рухів і станів" [Shanskiy 1985: 104].

Про те, що соматизми становлять одну з основних груп лексики кожної мови, свідчить їх частотність, здатність виступати в переносних значеннях і словотворча продуктивність. Як підтверджують дослідження, соматична фразеологія є однією з найчисельніших груп серед усього фразеологічного корпусу мови. Так, за словами В. Ужченка, О. Селіванової в українській фразеології найбільший кількісний сегмент займають саме фразеологізми із

компонентами-соматизмами [Dobrolozha 2012: 206]. О. Назаров справедливо відмічає, що частотність соматизмів у складі фразеологічних одиниць (далі – ФО) залежить від міри необхідності органів у трудовому процесі й від усвідомлення людиною необхідності органів для свого життя: чим вищою є необхідність (і міра її усвідомлення), тим вищою є можливість соматизма утворювати фразеологізми [Nazarov 1973: 31].

Хорватські мовознавці, які у своїх роботах розглядають проблематику ФО з соматичними компонентами, трактують соматичну фразу як таку, що "має в складі бодай одну назву частини тіла" [Kovačević 2012: 16]. Такі фрази, за словами Б. Ковачевич, показують емоційні та ментальні здібності людини, її вчинки (моделі людського ставлення), які відображають погляд на внутрішній світ людини й наголошують на ролі традиційної символіки окремих частин тіла. Ґрунтовним дослідженням хорватських соматизмів є праця Б. Ковачевич "Hrvatski frazeми od glave do pete" (2012), у якій здійснено всебічний (структурний, синтаксичний, парадигматичний, семантичний та концептуальний) аналіз цих одиниць, а також укладено словник соматичних фразеологізмів [Kovačević 2012].

У польському мовознавстві соматизми називають також *nomina anatomika*. Польський учений Д. Бутлерова у своїх дослідженнях з'ясувала, що серед 23-х класів номінативної лексики польської мови третє місце займають саме "частини людського тіла" [Buttlerowa 1978: 44-45]. Вони слугували і слугують у номінативній функції назв предметів і їх частин: *noga stołu, głowa kapusty, szyjka butelki*. У польській науковій літературі вперше їх описав А. Красновольський, який у своїй праці "Przenośnie mowy potocznej", присвятив вивченню соматизмів розділ "Ciało ludzkie i spostrzeżenia fizjologiczne" [Krasnowolski 1905].

Особливого інтересу заслуговують соматичні фразеологізми на позначення такого соціально значимого явища, як смерть. Вивчення танатологічної (від дав.-гр. θάνατος – смерть) семантики дозволяє скласти сегмент картини світу певного народу. Усвідомлення незахищеності людини перед смертю та її неминучості сприяє використанню у

фразеології метонімічного переходу від усього тіла до його найбільш фізіологічно значущих частин. Наявність або відсутність тих чи інших життєво важливих органів створює в мовно-культурній традиції цілу низку ФО на позначення смерті.

Тема смерті завжди була своєрідним табу і водночас явищем, яке викликало інтерес і потребувало інтерпретації. Висвітлення цього феномену знайшло вираження у великій кількості легенд, повір'їв, примовок та фразеологізмів, а його осмислення насамперед пов'язане із людиною, її тілом, адже через тілесність можна найкраще пояснити процес вмирання. Це і лягло в основу появи великої кількості ФО із танатологічною семантикою, серед яких найбільша частина належить саме фразеологізмам із соматичним компонентом.

Здавна про смерть не говорили вголос, безпосередньо не називаючи її, боячись накликати на себе лихо. Натомість намагалися евфемізувати її задля легшого сприйняття. Однією із найчастіших асоціацій із смертю для українського народу була втрата душі: *дух вийшов (вискочив, [грубо] випер) з кого, у кого* [Bilonozhenko 1993: I, 275]; *душа покинула кого* [Bilonozhenko 1993: I, 279]; *погубити душу [з тілом (і тіло)]* [Bilonozhenko 1993: II, 658]; *Бог (Господь) прийняв душу до себе* [Bilonozhenko 1993: I, 31]. Смерть нагадувала нашим предкам стан сну, спокою, звідси й такі фразеологізми як: *відходити у вічність (у довічний сон)* [Bilonozhenko 1993: I, 120]; *дати вічного хropaка* [Bilonozhenko 1993: I, 221]; *лягти (злягти) і [вже] не встати*. [Bilonozhenko 1993: I, 455]. Схожі уявлення, пов'язані зі смертю, наявні в хорватському фразеологічному корпусі: *dijeliti se (odijeliti se, rastati se) s dušom* [Opašić 2001: 58]; *gledati u grob* [Opašić 2001: 59]; *grob se otvara pred kim* [Opašić 2001: 61]; *biti na izdisaju* [Opašić 2001: 58]; *odbrojeni su dani (komu)* [Opašić 2001: 59]; *kuca zadnja ura (komu)* [Opašić 2001: 59], а також у польському: *przenieść się na łono Abrahama (żart.)* [Szczsunowicz 2005: 105]; *przenieść się na tamten świat* [Szczsunowicz 2005:105]; *pójść do ziemi* [Szczsunowicz 2005:106]; *spać wiecznym snem* [Szczsunowicz 2005:108]; *spocząć na wieki* [Szczsunowicz 2005:108].

Однак найчастотнішими в усіх аналізованих мовах виявляються ФО, які містять у своєму складі соматичний компонент як метонімізоване представлення самої людини, що водночас демонструє важливість відповідної частини тіла як такої, що відповідає за її життя. У таких одиницях вербалізовано асоціації втрати життя з втратою певної частини тіла.

Зокрема, в українському фразеологічному корпусі знаходимо такі фраземи з високою частотністю вживання із компонентами-соматизмами: голова (*голова злетіла (впала) [з плечей (з плеч), з пліч]* [Bilonozhenko 1993: I, 181], *голова лягла (полягла, покотилася)* [Bilonozhenko 1993: I, 182], *позбутися голови* [Bilonozhenko 1993: II, 662], *головою (життям, душею), наложити (накласти, накладати)*; *голову (голівоньку, голови, душу) класти (покласти, скласти, складати, зложити) за кого* [Bilonozhenko 1993: I, 527]), око (очі) (*склеїти очі* [Bilonozhenko 1993, II, 595]), рука (руки) (*накладати / накласти (наложити) на себе руки* [Bilonozhenko 1993: I, 527]), кістки (*кістки зложити* [Bilonozhenko 1993: I, 338]), в'язи (*скрутити / скручувати собі в'язи* [Bilonozhenko 1993: II, 821]), кров (*пролити (лити, розливати) / пролити (розлити, розілляти) кров за кого* [Bilonozhenko 1993: II, 708]).

Менш часто використовуваними є ФО з такими компонентами: волосина (*висіти (триматися) на волосині (волоску)* [Bilonozhenko 1993: I, 103]), шия, карк (*петлю на шию* [Bilonozhenko 1993: II, 625], *шию (карк) ламати (зламати)* [Bilonozhenko 1993: II, 821]), нігті (*до нігтя [притиснути]*; *під ніготь* [Bilonozhenko 1993: II, 551]), лице (*дивитися (заглядати, зазірати, глянути) смерті в очі (у вічі, лице)* [Bilonozhenko 1993: I, 235]), плечі (*смерть [стоїть] [з косою] за плечима в кого* [Bilonozhenko 1993: II, 834]), уста (вуста) (*уста (вуста) зімкнулися навек (навіки) у кого, чиї* [Bilonozhenko 1993: I, 162]), серце (*як (мов, ніби і т. ін.) ніж [гострий] у серце (у горло)* [Bilonozhenko 1993: II, 551]), лоб (*пустити [собі] кулю в лоб (в лоба, в голову, в скроню)* [Bilonozhenko 1993: II, 722]), кишки (*випустити кишки (тельбухи, бандури) кому* [Bilonozhenko 1993: I, 100]), хребет (*ламати (зламати, перебити і т. ін.) хребет (хребта)*

кому [Uzhchenko 1998: 192]), горло (*скарати на горло* [Bilodid 1970-1980: IX, 252]), груди (*наситати землі на груди* [Bilonozhenko 1993: II, 533]).

Прикметно, що український фразеологізм *протягнути ноги* має відповідника за формою у хорватській фразеології – *protegnuti noge* у значенні ‘пройтися після тривалого сидячого положення’ [Kovačević 2012: 316]. Однак семантичним відповідником для останнього є фразема *розім'яти ноги* (за допомогою рухів, зміни положення тіла позбутися втоми, скованості, оніміння суглобів) [Bilonozhenko 1993: II, 753-754]. У польській мові велике значення у цьому фразеологізмі має категорія виду дієслова *wyciągać* (*wyciągnąć*). Так, у доконаному виді (*wyciągnąć nogi*) він має сему ‘смерті’ і є відповідником ФО *протягнути ноги*, а в недоконаному (*wyciągać nogi*) означає швидко ходьбу, поспіх, тоді як в українській фразеології дієслово незалежно від своєї видової форми вживається у фраземі для позначення смерті.

Хорватська фразеологія до фразем, яким характерна висока частотність, зараховує одиниці з компонентами: glava (*izgubiti glavu* [Kovačević 2012: 293]), *staviti glavu na kocku (panj)* [Kovačević 2012: 297], *visi mač nad glavom (komu)* [Kovačević 2012: 298], *glava je u torbi (komu)* [Kovačević 2012: 292], *prosvirati glave (komu)* [Kovačević 2012: 296], oko/oči (<*zauvijek*> *sklopiti (zaklopti) oči* [Kovačević 2012: 324]), *noga/noge (biti (stajati) (s) jednom nogom u grobu* [Kovačević 2012: 313]), krv (*dati (proliti) <i> posljednju (zadnju kap krvi za koga), za što* [Kovačević 2012: 118], *do posljednje (zadnje) kapi krvi* [Kovačević 2012: 118]), kosti (*ostaviti <svoje> kosti* [Kovačević 2012: 306]), vrat/šija (*slomiti vrat komu* [Kovačević 2012: 346], *zavrnuti (zakrenuti i sl.) vratom komu* [Kovačević 2012: 346]), koža (*iznijeti (izvući) <cijelu (čitavu)> kožu; spasiti/spašavati <svoju (golu)> kožu* [Kovačević 2012: 307]). На противагу їм, низькою частотою використання вирізняються фразеологізми з компонентами: srce (*zabosti nož u srce* [Kovačević 2012: 338]), čelo (*dobiti metak u čelo* [Kovačević 2012: 288]), crijevo (*prosuti crijeva komu* [Kovačević 2012: 287]), pete (*gori pod petama* [Kovačević 2012: 325]), kičma (*slomiti/lomiti (prelomiti) kičmu* [Anić

2013: 964]), meso (*topovsko meso* [Kovačević 2012: 312]), mozak (*prosvirati (prosuti) mozak komu* [Kovačević 2012: 312]), nos (*duša je u nosu* [Kovačević 2012: 317]), potiljak (*dobiti metak u potiljak* [Kovačević 2012: 326]), jezik (*duša je na jeziku komu* [Kovačević 2012: 302])).

Не характерним для української та польської фразеології, однак широко вживаним у хорватській є фразеологізм *staviti glavu na panj*, що несе семантику покарання за здійснений злочин шляхом відрубування голови. Його варіантом є фразеологізм *staviti glavu na kocku*, що має те саме значення і несе сему 'гри із долею'. Увагу привертає також хорватський фразеологізм *pogledati/gledati smrti u oči*, який має відповідника в українській мові – *дивитися (заглядати, зазірати, глянути) смерті в очі (у вічі, лице)*. Однак на відміну від першого, другий окрім значення "смертельна небезпека" має ще інше значення – "хтось близький до смерті, у передсмертному стані".

Найбільш плідними при реалізації концепту смерті у польській фразеології є лексеми głowa (*dać (oddąć, kłaść, położyć) głowę pod miecz katowski* [Skorupka 1967-1968: I, 243], *dać (oddąć [położyć]) głowę pod topór* [Skorupka 1967-1968: I, 243], *głowa spadła komu (z karku)* [Skorupka 1967-1968: I, 246], *nałożyć (przyplacić, zapłacić) głowę* [Skorupka 1967-1968: I, 243], *dać sobie głowę uciąć (za coś, za kogoś)* [Skorupka 1967-1968: I, 243]), krew (*za cenę krwi* [Skorupka 1967-1968: I, 355]), *potoki, strumienie, rzeki krwi (wylać, rozlać)* [Skorupka 1967-1968: I, 355], ręka (*paść, zginąć, umrzeć, skończyć itp. z czyjej ręki* [Skorupka 1967-1968: I, 29]), *zginąć z własnej ręki* [Skorupka 1967-1968: I, 29]), gardło/szyja/kark (*unieść całą szyję* [Skorupka 1967-1968: I, 292], *następować komu na szyję* [Skorupka 1967-1968: I, 292], *dać sobie szyję uciąć* [Skorupka 1967-1968: I, 292]). Дещо менша активність спостерігається за такими лексемами як noga (*wybić (wyciąć, wystrzelać) do nogi* [Skorupka 1967-1968: I, 517]), oczy (*śmierć stanęła komu w oczach* [Skorupka 1967-1968: I, 593]), kości (*położyć, złożyć kości* [Skorupka 1967-1968: I, 350]), serce (*serce bić przestało* [Skorupka 1967-1968: I, 104]), kręgosłup (*łamać, uginać itp. czyj kręgosłup* [Skorupka 1967-1968: I, 104]),

włosek (*miecz zawieszony na włosku (miecz Damokiesa)*) [Skorupka 1967-1968: II, 588]), oblicze (*znieść, zniknąć z oblicza ziemi itd.*) [Skorupka 1967-1968: I, 531]), żyły (*pruć żyły z kogo*) [Skorupka 1967-1968: II, 902]), skóra (*nadstawiać (swojej, własnej) skóry, narażać (swoją, własną) skórę*) [Skorupka 1967-1968: I, 128]), nos (*dwie dziurki w nosie i skończyło się*) [Skorupka 1967-1968: I, 520]), zab (*gryźć zębami piasek, ziemię*) [Skorupka 1967-1968: II, 797]).

Цікавою є етимологія польського фразеологізму *zapłacić za głowę* [Skorupka 1967-1968: I, 246], який не зберігся в інших аналізованих мовах. У його основі лежить закон, що передбачав стягування грошового штрафу за ушкодження чи вбивство людини. Таким чином, кривдник мусив заплатити за *голову*, тобто за особу, якій він завдав шкоди. Своєрідного метафоричного переосмислення зазнав вираз *шинкувати кров'ю цією* [Bilonozhenko 1993: II, 963], який має абсолютний відповідник у польській мові *szafować krewią (swoją lub czyją)* [Skorupka 1967-1968: I, 356] і позначає знищення або згубу когось через свої корисливі інтереси. Тут смерть уявляється кривавим бенкетом у шинку, під час якого нерозумно й безпідставно проливається людська кров.

Таким чином, можна простежити, що для української свідомості з уявленнями про смерть звично пов'язувати такі соматизми, як тіло, в'язи, волосина, нігті, лице, плечі, уста, горло, груди. Для наведених фразеологізмів характерною є палітра різних танатологічних значень: "померти"; "громити, знищувати, перемагати"; "убити кого-небудь"; "учинити масові розправи, вбивства, знищувати кого-небудь"; "бути в смертельній небезпеці"; "бути близьким до смерті".

Натомість хорватська фразеологія при наявності семантичних і структурних еквівалентів, тотожних українським ФО, також оперує і соматичними фразами на позначення смерті, які відсутні в українському та польському корпусах. Серед них: jezik (*duša je na jeziku komu*) [Kovačević 2012: 302]), meso (*topovsko meso*) [Kovačević 2012: 312]), mozak (*prosvirati (prosuti) mozak komu*) [Kovačević 2012: 312]), potiljak (*dobiti metak u potiljak*) [Kovačević 2012: 326]). Характерною особливістю вище наведених ФО є те,

що їх переважна більшість сфокусована на верхню частину тіла й так чи інакше, пов'язана з головою як найважливішим органом. Ці одиниці також характеризуються певними танатологічними смислами.

В українській та польській фразеології тема смерті представлена ширше й налічує більше ФО з компонентами-соматизмами, аніж у хорватській. Приміром, в українському й польському фразеологічних фондах наявні ФО з компонентом жили зі значенням "мучити, експлуатувати кого-небудь, знущатися над кимсь", які відсутні в хорватському: *тяг[ну]ти витягти*) [всі] жили [Bilonozhenko 1993: I, 293] та *pruć żyły z kogo* [Skorupka 1967-1968: I, 902].

Свою чергою польська фразеологія представлена однією одиницею з компонентом zab (*gryźć zębami piasek, ziemię* [Skorupka 1967-1968: II, 797]), яка не повторюється в інших мовах. Окрім цього для неї характерне вираження танатологічної семантики через такі соматизми, як skóra, nos, żyły, oblicze, włosek, ciało, kęgosłup.

Розглянуті ФО вказують на спорідненість фразеологічного фонду української, хорватської і польської мов. Це підтверджується наявністю тотожних за змістом і значенням ФО у всіх трьох мовах. Водночас кожен з них засвідчує відмінності й особливості сприйняття реальності носієм тієї чи іншої мови. Фразеологізми, які не мають відповідників у інших аналізованих мовах, демонструють особливості суто національного світосприйняття.

Овіяна таємницями й страхом тема смерті у фразеологізмах зображується крізь призму стереотипів, визначених національними й культурними традиціями. Національна специфіка ФО проявляється в апелюванні й згадуванні певних речей чи явищ, їх взаємодії, які відсутні у фразеологічному фонді інших мов або ж мають інше значення.

REFERENCES:

1. Anić V. (2003) Veliki rječnik hrvatskoga jezika, Zagreb: Novi Liber, 1881 p.
2. Bilodid I. (1970-1980) Slovník ukraínskoi movy: v 11 t. Kyiv: Naukova dumka.
3. Bilonozhenko V. (1993) Frazeolohichniy slovník ukraínskoi movy: V 2 t. Kyiv: Nauk. dumka.

4. Buttlerowa D. (1978) Rozwój semantyczny wyrazów polskich, Warszawa, 275 p.
5. Dobrolozha H. (2012) Kontsept oko yak vidobrazhennia ukrainskoï etnosvidomosti i svitobachennia. Frazeolohiia i movna hra. Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnoho universytetu im. V. Vernadskoho, 25 (3), p. 205-210
6. Kovačević B. (2012) Hrvatski frazemi od glave do pete. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, 381 p.
7. Krasnowolski A. (1905) Przenośnie mowy potocznej, Warszawa.
8. Lenets E. (2007) Konventsionalnyie frazeologizmyi s somatizmami v sovremennom frantsuzskom yazyke. Grodno: GrGu, 143 p.
9. Nazarov O. (1973) Sopostavitelnyiy analiz somaticheskikh frazeologizmov v russkom i turkmenskom yazykah: Avtoref. dis. kand. Ashhabad, 26 p.
10. Shanskiy N. (1985) Frazeologiya sovremennogo russkogo yazyika. Moskow: Vysshaya shkola, p.103-110.
11. Skorupka S. (1967-1968) Słownik frazeologiczny języka polskiego, t. I-II, Warszawa.
12. Uzhchenko V., Uzhchenko D. (1998) Frazeolohichniy slovnyk ukrainskoï movy. – Kyiv: Osvita, 224 p
13. Vakk F. (1964) O somaticheskoy frazeologii v sovremennom estonskom literaturnom yazyike: Avtoreferat dis. kand. filol. nauk. – Tallin, 30 p.
14. Vorobeva L. (2015) Natsionalno-kulturnaya spetsifika frazeologizmov s komponentom glaz v russkom i litovskom yazyikah. Vestnik Pskovskogo gosudarstvennogo universiteta. Seriya "Sotsialno-gumanitarnyye nauki", p.145-148.

Строкаль О.

к.ф.н., доц. Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)

Strokal O.

PhD., Associate Professor, Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)

РІДНА ЗЕМЛЯ У МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ ОЛЕКСІЯ ДОВГОГО

THE NATIVE LAND IN OLEKSI DOVHYT'S LINGUISTIC VIEW OF THE WORLD